

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Methodvs Expeditæ Confessionis Tum pro Confessarijs,
tum pro Pœnitentibus**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1657

Liber V. De Sigillo Confessionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41773

LIBER V.

DE

SIGILLO CONFESS.

CAPVT I.

*Quid sit, & ex qua Confessione
oriatur Sigillum.*

Sigillum, de quo hic agimus, est obligatio, a qua quis obstringitur, rem in Confessione Sacramentali auditam alto silentio prorsus obvolvere, & quasi Sigillo munitam habere. Differt à secreto naturali præsertim in eo, quod in hoc nonnulli se offerunt casus, in quibus ipsum negligi potest, immo & deber, ac in Sigillo confessionis nullus omnino hujusmodi casus agnosci potest.

*a Vasq.
Henriq.
Coninch.
mox cit.*

2 Dixi (in confessione Sacrae

V 3

mea

*b Vsq de
pæn. q. 93
ar. 4. du. 1
n. 10.
Henr. l. 6
c. 19 n. 3.
Coninc. de
pæn. d. 9.
du. 2 n. 34*

mentali) ex ea enim, & sola inducitur hæc obligatio; idque ex jure *b* positivo Christi, qui merito in eo Tribunali, allata arctissimo Silentio premenda voluit, ne odiosa redderetur Confessio, neve Fideles ab illa transversum, ut ajunt, unguem retardarentur.

3 Fict autem odiosa, etiam quando, velut indeterminatè, ea Pœnitentem offenderet: offenderet autem, si in aliquo tandem casu possent audita in Confessione proferri; licet enim hic casus ad pœnitentem tunc fortè non spectaret, tamen timor, quod aliquando ad ipsum pertineret, meritò eundem à confessione revocaret.

4 Ex dictis habes, si quis alicui extra confessionem, & sine ordine ad illam, sua peccata narret, suavè occulta negotia sub Sigilli confessionis pacto communicet; tametsi ex utraq; parte

admitte

admittatur conventio: habes, inquam, non teneri ad Sigillū, sed ad secretum naturale dumtaxat. Idem erit si confessionem instituas coram Sacerdote, à quo scis, te absolvi non posse, sive quia is jurisdictione careat, sive quia tibi voluntas deest suscipiendi Sacramentum pœnitentiæ, sed vel loquendi, vel convitiandi Confessarium, vel eundem excitandi ad aliquod crimen, vel agendū quid simile. Ratio horum est illa, quia in hisce casibus res in confessione sacramentali exceptanequaquam est.

Contra, adest obligatio Sigilli quotiescumque confitetur quis sub spe dolorem, pro ut oportet, concipiendi, licet confessionis initio fortasse eo fuerit animo destitutus: & in universum, quoties quis, sive validè, sive invalidè, clavibus Ecclesiæ se subijcit, animo Sacramentū suscipiendi. Ratio est, quia ex ea

voluntate, qua aliquo tandem modo intenditur absolutio sacramentalis, fit, ut cognitio ratione illius conquistata, non nisi ex vi Sacramenti conquistata censetur.

C A P V T II.

Quanta sit obligatio Sigilli.

*a De Lug.
de pœn.
p. 23 sec 5.
n. 15.*

Tanta est, ut in nullo prorsus casu, etiam ob suam Confessoris a justam defensionem, etiam ob quodcumque pœnitentis bonum, nisi ex ejusdem pœnitentis (utpote in cuius favorem inducta est) expresso, liberoque consensu, violari possit,

2 Violatur autem absque dubio si de auditis in confessione Confessor sermonem misceat cum altero a pœnitente; nam si de iisdem, cum eodem pœnitente colloquatur; dicam

cap. 1

cap. 5. consensus insuper expref-
sus esse debet, sive verbo detur,
sive facto; facto *c* inquam, quod
concessioni actuali æquipolleat,
quale esset si pœnitens extra
confessionem inciperet loqui
de reallata in confessione: pos-
ses enim & tu prosequi, cum
ipsum incipere, sit expressa con-
cessio. Quare non sufficit tibi
persuadere auditorum notionem
minus ingratham fore pœnitenti,
id enim retardaret à confessio-
ne; cum possit semper inesse ti-
mor, ne confessarius arbitretur
id esse tibi gratum, quod ingra-
tissimum est. Liber *d* item
consensus esto: non ergo dolo,
non minis, non metu reveren-
tiali extortus; nam secus perin-
de esset, in ordine ad mores; ac
si nullus assensus præcessisset.
Quemadmodum autem liberum
est pœnitenti licentiam conces-
dere revelandi; sic & concessam,
cum

b Hagund.
2. Eccl.
præc. c. 16
§. 1. n. 14.
aliquæ
mox cit.
c Bon de
pœn. d. 5.
q. 6. sect. 5
p. 4. n. 10.

d Idem
Henr. l. 3
de pœn.
c. 13. n. 4.

e Sà ge-
nuinus v.

Confessor

n. 32. ex

purg. n. 30.

Pag. 14.

n. 18.

Laym. l. 5.

et. 6. c. 14.

n. 16.

cum libuerit, revocare & libe-
rum eidem esse, non est ambi-
gendum.

3 Si cujuscumque, immo Regni
extremum urgeat discrimen; pa-
tefacere non licet criminofum
pœnitentem. Solùm, instante
gravi alicujus periculo, potes-
&, juxta caritatis regulas; a-
stringeris generatim admonere
eum, ad quem pertinet, modo
non subsit periculum quidpiam
contra pœnitentem suspicandum.
Quod autem arcendus sit pœni-
tens ab absolutione, nisi si pos-
sit, obviet per se, vel per alium
similibus periculis; pro certo
Prudens dico (pœnitens) nam
utrum Confessario incumbat in
se, ex licentia pœnitentis, susci-
pere ejusmodi onus obvian-
di; in superioribus f. disputavi-
mus.

f. Sup. l. 3.

q. d. §. 4.

4 Præterea si de peccato
to in confessione, vel à supremo
ipso iudice interrogaris; illud
negare

negare etiam cum juramento,
intellecta aliqua mentis restri-
ctione, g potes, & debes: quam-
vis sine ulla omnino restrictione
interna, loqui jubeat, qui in-
terrogat.

*g Doct cit.
& passim.*

Denique si Confessor fortè
peccavit, dum alicujus Confes-
sionem excepit, nec possit ejus-
modi suum errorem confiteri,
nisi suo pœnitente, potest, ob-
ligaturque non integrè confite-
ri: enarrat cætera peccata, sileat
de hoc, donec detur copia Con-
fessoris, qui pœnitentem non
cognoscat; arctiorem enim obli-
gationem inducit Sigillum,
quod bonum universale
spectat, quam inte-
gritas materia-
lis Confes-
sionis.

CAPVT III.

Quænam cadant sub Sigillum.

§. 1.

Peccata, Laus, Confessio, Pœnitentia imposita.

*a Doctores
cit. & passim.*

Certum est Primo *a omnia* mortalia, etiam *a* sigillatim, si significetur *a* peccata, cadere sub Sigillum, non vero venialia generatim, Ratio illius est, quia sic redditur Confessio odiosa, cum ea de peccato sciri in ipsius injuriam redundare vel solet, vel possit. Ratio hujus est, quia nulla in hoc apparet injuria, cum per se notum sit, ut qui confitetur, saltem aliqua venialia committat.

fiteatur. Id tamen persæpè peri-
 culo expositum esse fateor; ut si
 in concursu verb. gr. duorum,
 dum siles de uno, sic prædices de
 altero. *Hic non est confessus nisi*
venialia Idemque evenit non
 raro, si unum tantum modo lau-
 des: tacendo enim de altero vi-
 deris de eodem aliquid gravis
 momenti cognovisse, In concur-
 su, inquam, nam seorsim non fa-
 cile apparet tale periculum, si
 quis in hæc formam proferat.
Hic mihi confessus est multa, vel
gravia venialia, Sigillum frangit,
quia id cedit in vituperium
tandem aliquod pænitentis, Im- *b Hurvad*
mo si quis tecum confessus sit *de pæn. d.*
secretò. & tu palam dicas; Hic *r2. dist. 4.*
mihi est confessus: vereor ne ad aliq.
 Sigilli fractionem accedas, cum
 id ingratum supponatur pæni-
 tenti, & fortè eius consuetus
 Confessor, vel alij aliquid gra-
 ve de ipso suspicabuntur. ex eo
 iudicio, quod alium à suo clan-
 culum

culum adierit. Huc reducitur si Confessor revelet pænitentiam pænitenti impositam, vel publicè peragendam imponat, sed gravem, idest quæ consuevit injungi pro mortali, qualis novè esset (ait Diana *d*) corona Beatissimæ Virginis non vero unicum (Miserere) quia hoo loquens di modo, præbetur, ut dictum est, occasio grave quidpiam adversus pænitentem suspicandi.

§. II.

*Peccata in genere, ut audita & quia
ut audita in tali loco.*

3 **N**ON erit autem contra Sigmillum peccata audita, etiam si quæ ut in confessione audita, absque ullo periculo, quid conjiciendi adversus pænitentem, enarrare? id tamen propter periculum, quod fortasse lateret, rudiumque scandalum

lum, reprehenderem cautus. At- e *Fag. 2.*
que hoc quidem scandalum *Eccl præ.*
communiter adesse, quando di- *l. 6 c. 5. n.*
citur. *Hoc audi in Confessione,* *11. fin.*
docet *Fagundez e* Verum est
temperandus, quia, in nostra
atate tam cultâ, pauci admo-
dum sunt, quos vera de hac re, *F Delugo*
solidaq; doctrina prætereat. *l. c. sec. 3.*

4 Quid si detegatur locus, *n. 63 ali-*
vel familia: ut si Confessarius *que quid-*
sic enunciet. *Eo in loco solet hoc* *quid di-*
peccatum committi. *cant ali-*

Dico, si id evulgetur de loco *apud Di-*
magno; non esse contra Sigil- *anamp 2*
lum: esse, si de parvo. Ratio est, *tra, Mis.*
quia nulla fit injuria, si de nu- *1. alias. 15*
merosa Civitate affirmetur, ibi *res. 13.*
perpetari peccata: fit si de ra-
ro populo, vel familia, quæ certè *g Turr. de*
ex illo dicto infamia notaretur. *pæn. q. 11*
Immo injustè item notaretur, *ar. 1. d 33*
tametsi id dicendi concessisset *d 1. apud*
licentiam pœnitens; quia ipse, *Dianam*
utpotè unus, cedere nequit juri *p. 5. trac.*
totius familiæ. Merito ergo Tur- *11. res. 45.*

§ Turr. de
pen. q. 11.
ar. 1. d. 33.
d 1 apud
Dianam
p. 5 trac.
H. res 45.

tianus g reprehendit Superior
rem localem, qui Provinciali
forte dicat: *In hac domo, seu Col-
legio sepe postulatur licentia absol-
vendi à Reservatis*; quia nimi-
rum id redundat in ignomi-
am, & non raro in damnum do-
mus. Vide infra c. 4 num. 2. ubi
fatebimur non fieri improbabi-
le id non esse contra Sigillum,
si dictæ licentiæ postulata extra
confessionem fuerint.

§. III.

Peccata publica.

h Sotus in
4. dist 18.
q. 4. ar. 5.

Certum sit Secundò, pec-
cata pœnitentis, etiam
publica, tacenda esse. Immo
scivisti aliunde, quamvis non
pecces, quantum est ex vi Sigil-
li, si ea aliis palam facias; tamen
id tibi cautè præstandum est, ut
oriatur scandalum, ne vè limite
notitiæ, extra confessionem
hab

habitæ transcendantur. Duo-
bus item, qui pænitentem de
iisdem peccatis se accusantem
audiverunt, non licet, i de illis
invicem colloqui, quia uter-
que Sigillo obstrictus æqualiter
est.

i Delugo
dicta disp
23. sect 5.
n. 128.

§. IV.

Complices, Obiecta peccati,

6 Certum est Tertio / om-
nes circumstantias pec-
catorum, & omnes complices
cadere sub Sigillum. Idem de
objectis peccatorum Dicit v. gr.
pænitens se oblocutum esse
contra Bertæ adulterium: obser-
vanda est Sigillo tum oblocu-
tio, tum adulterium, quod est ob-
locutionis objectum, seu mate-
ria. Nisi enim id ita esset, evade-
ret satis odiosa confessio. Vide
paulo post n. 14.

1 Doctores
citati, &
passim,

7 Quid si pænitens expres-
sam

Z 5

sam

m Vasqu.
de pen q.
93 ar. 4.
du 5. n. 8.

n Suarez
de pen
dist. 34
sect. 3 n. 7

o Suarez
lc sect. 4.
n 4 & 5
quidquid
dicat Tan.
ne. de pen
d6 q 9.
dub 6 nu.
146.

sam concedat veniam Confessor
 ri, complicem revelandi, (idem
 erit de objecto) si illum revelet
 Confessor; frangerne Sigillum?
 Frangere docet Vasquez; *m* quia
 sacrum Sigillum urget in favo-
 re complicis, nec solius pæniten-
 tis: ut sic universa causa, quæ a-
 gitatur in confessionis Tribuna-
 li, sit strictissimo silentio obvol-
 venda. Non frangere docet Sua-
 rez *n* (esto peccetur, si quid pro-
 datur, unde complicis honor de-
 turpetur,) quia Sigillū obligat in
 favorem dumtaxat pænitentis:
 si ergo cedit juri suo: non est cur
 complicis factum Sigillo gaude-
 at. Vtraque sententia probabilis:
 illa Vasquez probabilior, quia
 magis Sigillo favens.

8 Vnum hic adverto, posse
 quidem Confessarium, habita-
 facultate à pænitente, compli-
 cem monere, reprehendere, &
 nisi quando illa notitia esset in-
 justa, & contra Religionem; sed
 duos

duos scopulos esse vitandos: alterum, ne Confessarius facile ad hoc se ingerat, de qua rediximus alibi; p alterum ne nimio zelo ductus eam licentiam facile à junioribus exposcat; in his enim non raro exortæ confessionis periculum later.

p *Supra*
in M. 6.
Confess.
lib. 3. c. 9.
§ 4.

§. V.

Peccatum committendum.

¶ Certum sit Quintò, peccatum committendum q riq. apud v. gr. conceptam voluntatem interficiendi inimicum, si pateat Confessariò à pœnitente, non quidem animo peccatum eludendi, sed illud v. g. enarrandi, &c. ex dictis cap. 1. n. 4 non occludi sigillo: at si aperiatur animo ut cūq; confitendi sive inchoatè sive cum spe concipiendi dolorem, sive alio modo non ab simili; esse sigillo reprimendum.

q *Fag. Co*
nng Hen
Dian. p. 5
tract. 11.
res. 25.

Z 4 Ratio

Ratio est, quia in priore casu
nulla adest confessio Sacramen-
talis, adest utcumque in poste-
riore,

§. 6.

*Qua per errorem, ut necessaria, quis
fatetur.*

IO **C**ertum sit Sextò, ea, quæ
peccata non sunt, sed
ut talia Confessori afferuntur,
& rursus omnia quæ necessaria
vel utilia sive sunt, sive etiam,
ab errante pœnitente, ut talia
ad explicandum suum peccatum
judicantur, esse Sigilli materi-
am; quia iam ex vi confessionis
sacramentalis audiuntur.

*Malder
tra de Sig.
c. 15.*

II Dices: ergo si pœnitens,
ad suum crimen exprimendum
dicat se esse Sacerdotio initia-
tum, se esse Religiosum, Con-
jugatum, Militem, &c. Confes-
sori non liceret hæc divulgare
quod

quod certè nimis est scrupulo-
sum.

12 Respondeo hac in re dif-
cretionem opus esse ; quæ enim
dicuntur ut necessaria, vel uti-
lia ad explicationem peccati,
duplicis generis esse possunt.
Nonnulla sunt ejusmodi, ut æ-
grè ferat pænitens, si illa scian-
tur. Nonnulla verò, ut si nos-
cantur, nihil laboret pænitens ;
Illa ergo vulgari possunt, *hæc s Deluge*
non item ; quia ex horum non *de pænit.*
verò illorum revelatione fit o- *disp. 23.*
diofa confessio. Quare si scires, *sec. 3. n. 37*
esse v. gr. conjugatum nihil ob-
sit pænitenti ; prout liber, ide-
vulgare potes ; at si obsit, ut quia
v. g. ejus Dominus cælibem ser-
vum, non uxoratum expetit ;
edicere tibi nequaquam
licet.

§. VII.

Defectus naturales.

73 **H**inc solvitur ea celebris difficultas An Confessori tutum sit parentes facere defectus naturales pœnitentis ex sola confessione cognitos v. g. eum esse spurium, ignobilem, ex genere Iudæorum, &c.

Id. ib.

Dico enim, si ij ita à pœnitente referantur, ut ex adjunctis colligatur eos esse communiter notos, posse patefieri; & secus non posse. Ratio est, quia quando sunt noti, præsumimus à pœnitente non subijci confessioni, nisi ut cognitos, atque adeo parum ab ipso curari, si manifestò sciuntur, si ipse expressè nõ prohibet. At quando noti sunt, id non præsumimus. Ni sic decernamus, magnum damnum à confessione timeremus, cum qui non rarò mallet sciri se esse a-

dul-

adulterum, quam spurium, vellu-
daum: & Beneficium quidem pe-
tenti plus nocebit; sciri eum esse
legitimum quam adulterum Scio
u quosdam indiscriminatim u *Vasq.*
concedere ejusmodi promulga- *dub. 2. n. 2*
tionem, sed non sunt audiendi,
quia clarè id vergit in odium
Sacramenti

14 Rursus ex his collige limi-
tationem circa dicta numer 6.
de objectis peccatorum. Si enim
Ioannes v. gr. fateatur se gavi-
sum esse de occisione facta ex
rixa à Petro in foro publico, & al-
ter se gavisum esse de occulto a-
dulterio Bertæ: puto integrum
esse Confessario notum facere
homicidium, rixamq; Petri, non
verò adulterium Bertæ; Ratio du-
cenda est ex dictis, quia illud ho-
micidium pœnitens supponit
esse omnibus notum, quod ta-
men per accidens latebat Con-
fessarium, adeoque non vide-
tur Sigillo committere, non sic
Z 6 adul-

adulterium, quod occultum per se est.

§. VIII.

Dicere, Eum non absolvi.

x *Caet. v.*
Confessor
necessaria

15 **C**ertum sit septimo, esse contra Sigillum, quidquid neget Cajetanus dicere. Hic mihi confessus est, sed à me non absolutus. Licet enim illum non absolvi, ex varijs causis oriri potuerit; potuit tamen facilè evenire, ut frequentissimè assolet, propter ejus gravem indispositionem, ad quam suspicandam, concurrere non licet Confessario. Immo, etiam si pronunciet: Nondum absolutus, quia confessionem non finivit, frangeret y Sigillum; quia communiter ista longa confessio vel notat multa peccata, vel certè aliquem defectum penitentis. Excipio, quando

y *Granà.*
de Sacr.
contr. 7.
tr 11 d. 6.
n 2. con-
tra Sua-
rium cit.
n Diana
par. tr 11
res. 42

confessi, esset generalis totius
vitæ, vel alterius longi temporis
idque omnibus esset notum, vel
penitens non ægrè ferret, quod
sciretur à pluribus.

§. IX.

Testimonium de Confessione

Hinc colligit a Coninch
quando famuli, vel a Coninch
Scholares debent Superioribus *de pæn. d*
testimonium suæ confessionis *92 n. 24*
afferre; debere Confessarios *Fag. p. 1,*
illud dare [intellige ijs, qui con- *Eccel lib 6*
fessionem saltem inchoarunt, *c. 4 n. 4.*
licet propter aliquid, absolu-
tionis beneficio caruerint. Ra-
tio est, quia si non darent pro-
derent indispositionem eorum
quam ex inchoata confessione
cognoverunt; nec, dando, men-
tiantur, quia iam illi initium
fecerunt confessionis. Quod si
nullo modo ne inchoatè qui-
dem,

dem, iisdem confessi sint; petant
 autem dictum testimonium, e-
 riam genibus flexis, facta cruce,
 b Bonac. & recitato Confiteor, &c. non
 de pen d, video b cur debeat Confessor de-
 195 sec. 5 re (nisi fortè prudentia dicitur
 p. 4. n. 7. tile esse consilium semel, aut
 terū inveni sic accedenti morè
 æquivocando gerere, ut illum
 confessarius hac indulgenti hu-
 manitate lucratur] Nec video
 cur, quantum ex vi Sigilli, nam
 ceterum caveatur ne pœnitentis
 fama, apud quos non pertinet,
 deturpetur, cur, inquam, neque-
 at dicere. *Hic non est confessus*
 Hanc enim negativam non scit
 ex vi illius confessionis.

§. X.

*Defectus, qui videntur in ipsa
 Confessione.*

17 **I**lla igitur sola superest
 difficultas, An liceat tene

re defectus, quos Confessor ani-
 madvertit in ipsa confessione,
 sic verb. g. proferendo. Hic est
 scrupulosus, impertinentis, &
 naniis tempus conterit, est mo-
 rosus, indoctus, &c. Negant non
 pauci, quia saltem id esset indi-
 rectè contra Sigillum. Concedit
 Delugo, d. cujus hæc ferè sunt
 verba. Verius credo hæc non cõ-
 tineri sub Sigillo; quia defectus
 alij manifestantur à pænitente
 ad declarandam suam conscien-
 tiam, & peccata, & hi continen-
 tur sub Sigillo; alij fiunt sibi ab
 ipso pænitente, quos Confessarius
 non audit ex relatione pænitētis
 sed ipse eos videt, & percipit; &
 hi, sicuti non dicuntur secretò,
 sic non sunt sub sigillo. Nam si
 pænitens sit blæsus, si rudis, si he-
 betis ingenij, similiter si se ostē-
 dat naturæ molestæ, irrefolutæ,
 durioris ad credendū, pari modo
 si dum confitetur, committat a-
 liquam blasphemiam, contu-

*cGran l.
 cittr II. d.
 3 Coninch
 l c. n 12.
 Hurt de
 pæn. disp.
 12 diff. 4
 Bauny tr
 4 de pæn.
 q 5. de Si-
 gil. Conf.
 fin. Castr.
 de pænit.
 princ. 39.
 § 3. n 9
 d Delugo
 de pænit.
 d 23 sect.
 3 n 60
 cum Na-
 var cap.
 8. n 12.*

meliam in Confessarium, & similia; non erunt hæc sub Sigillo quia in confessione fiunt, non audiuntur.

*e Diana
p. 5. Tr. 1.
res. 50.*

18 Sed certè huic doctrinæ quamvis communem immeritò vocet Diana e (ut quid enim vocetur communis, cui tot Auctores littera E, citati refragantur?) Huic, inquam, doctrinæ ne ut probabili quidem, acquiesco, ex illo principio superioribus ab omnibus jam admissis. Quod quidquid injuriam facit pœnitenti, seu quidquid ægrè is fert, ut evulgetur, cadit, ne odiosa sit confessio, sub Sigillum; at ejusmodi sunt ea, de quibus disputamus. Et sanè (ut in simili docet idem Delugo supra à nobis numer. 13. allatus; nonnunquam pœnitens mallet sciri se peccasse mortaliter, quam esse scrupulosum, vel morosum, &c. Quid si ageretur de promovendo tuo Pœnitente in Prælatum, &c.

& tu p
soluta
se ferro
vident
diuntur
quando
supra p
ne quoc
fessione
differen
disting
de visio
perinde
confessi
minutè
huic ma
riter p
quando
ipso in
deprehe
19 A
guendu
nitentis
blæsum
non cad
ter ratio

& tu patefaceres eum esse irresolutæ naturæ; molestè id ipse ferret, nec ne? At hi defectus videntur à confessario. non audiuntur. Claudicans effugium: quando enim Doctores omnes supra pronunciarunt illud, omne quod reddit onerosam confessionem, esse tacendum; indifferenter pronunciarunt, nec distinxerunt de auditione, vel de visione, & quidem meritò; perinde enim unum retardat à confessione atque alterum; & dicitur minutè Christus **DOMINVS** huic malo occurrisset, nisi patenter prohibuisset utrumque, quando ex vi confessionis ab ipso institutæ similes defectus deprehendunt.

19 Aio igitur sic esse distinguendum. Vel hi defectus penitentis passim sunt noti, ut esse blasphemum, caluum, &c. & tunc non cadunt sub Sigillum, propter rationem in simili dictam.

num.

num. 13. vel sunt ignoti, & tunc cadunt? ut nimirum ab omnino immunitas fit confessio. Quare si esse rudem, scrupulosum &c. sic omnibus notum, palam pronuntiari poterit: non verò, si ignotum. Blasphemix autem illarum, vel similia commissa in ipsa confessione: ideo poterunt manifesta fieri; quia illa vera confessio non est, juxta dicta cap. 1. num. 4.

§. XI.

Peccatum dubie notum.

20 **P**etes; si confessarius animam pendeat, an peccatum aliquod sit sibi ex confessione notum; obstringitur à sigilli vinculo, Respondeo, obstringi. Ratio est, quia ne molesta sit confessio; præsumendum est pro sigillo. Quare hic locum non habet libertas loquendi, qua peccatum

titur co
sit certa
gatione
cum, in
dem co
prævale
periculu
deles à S

Quina

Confesso
a

C
C
teneri
nim no
turale se
aliquo
tit

titur confessarius, quæque cum sit certa, deberet vincere obligationem sigilli dubiam; locum, inquam, non habet: siquidem contra talem libertatem prævalet ex Christi institutione periculum certum avocandi Fideles à Sacramento Pœnitentiæ.

Bonac. de pœn disp. 596 sec. 5, p. 2 u. 4

CAPVT IV.

Quinam teneantur ad Sigillum.

a Suarez de pœn. disp. 33. sect. 44. n. 2. & passim b Idem ibid De-lugo de

§. I.

Confessor, Pœnitens, Interpres, aliique audientes.

sec. 2. n. 21. aliq; contr. Caet v.

Certum est, teneri ipsum Confessarium: & non teneri Pœnitentem: *a* hic enim non nisi ad secretum naturale servandum, ne scilicet in aliquo Confessarij. *b* famam lædat

11. ap Co
 in de pa.
 d. 9. a 3 n.
 50 c Idē
 contra So-
 tuu ex
 parte ab
 iisdem ci-
 tat.
 d Idem
 e Suar cit
 sect. 2 n.
 3 Delugo
 cit. n. 40.
 Vasquez
 de pen q.
 93 art. 4
 du. 2 n. 3.

lædat, obligatur. Certum item
 sit teneri Interpretem, cum
 quando, ut necessarius ad con-
 fessionem cuiuspiam adhibetur.
 Item eum, c qui vel casu, vel ma-
 litia inaudit peccata actu con-
 fitentis. Item eum, d cui Con-
 fessarius peccata pænitentis si-
 ve consulto atque adeò sacrile-
 gè, sive inculpatè recensuerit.
 Item eum e qui se Sacerdotem
 mulans, confessionibus pæni-
 tentium aures præbuit. Ratio
 horum illa una satis efficax est,
 quia in his, ne odiosior evadat
 confessio, ratio Sigilli pro certo
 residet.

§. II.

*Is, à quo petitur licentia de
 reservato.*

3 **P**Rælatus, à quo vel ipse
 pænitens, vel eius nuntius
 us petit extra confessionem
 cetera

centian
 vatis,
 obligat
 sentent
 secretu
 probabi
 tio vide
 Posteriu
 nitens e
 tione S
 quæ vol
 erament

Is, d

3 **S**ED
 Smo
 de licent
 ius pecca
 peccatis
 nitentis l
 quirir,
 Anteq
 Præmitte
 cetera

centiam de absolutione à reser-
vatis, ex aliquorum *f* placito,
obligatur ad sigillum, sed ex
sententia aliorum, *g* solum ad
secretum naturale. Vtrumque
probabile est. Prius quia ea peti-
tio videtur inchoata confessio.
Posterius quia præsumitur pæ-
nitens evocare velle ab obligat-
ione Sacramenti, ea negotia,
quæ volens & prudens extra Sa-
cramentum tractat.

f *Suar De*
lugo l. c. n.
39 aliique
g Connin.
chus Hen
Vas. quos
citatur q;
Castrop de
penq. 19.
§ 4 n 10.

§. III

Is, à quo petitur consilium.

3 Sed adhuc dubitatur pri-
mo de eò, cui confessarius
de licentia pænitentis narrat e-
ius peccata, seu à quo de iisdem
peccatis, deque eiusdem pæ-
nitentis licentia consilium ex-
quirat,
Antequam Respondeam,
Præmitto in hac Sigilli mate-
ria

*i Delug.
lib. cap. 21.
21 & 24.*

*i Suar.
Hur Pra.
Onuph.
alique a.
pud Dian
p. 5 tr. II.
ref. 51. i.
demq D.
lugo l 5.
sec. 5. nu,
147.*

tia triplex secretum à nonnullis
distingui. Primum est secretum
naturale, ad quod vel ex fide da-
ta: vel ex fama proximi tenemur.
Secundum est Sigillum confes-
sionis, quo tantummodo obstrin-
gitur ipse confessor, & de quo
hactenus multa, & deinceps non
paucis differemus; Tertium est
secretum medium inter utrum-
que, strictius primo, benignius
secundo, quo obstringuntur alii
à confessario, qui aliquo eadem
modo peccatū penitentis ratio-
ne confessionis norunt. Et quibus
vis aliquibus non videatur de-
ferre hoc secretum mediū à se-
creto Sigilli, utrumque enim
inde strictissimum est, ac Religi-
onem fovet, reverentiamque Sa-
cramenti; tamen negari non po-
test, quantum ad aliquem effe-
ctum differre. Fractor enim Si-
gilli punitur ab Ecclesia pœna
ordinaria: at fractor secreti me-
dij pœnâ extraordinaria / seu
bitrariâ
reus est
quæ sua
missa su
luti med
4 His
proposit
Aliqui
solum na
secreto S
liter: sec
mam, qu
veniam e
de suo pe
tra limi
extrahere
modi nos
radice cor
do dixim
tionem m
am, quia e
alteri por
vis ex lice
dem quam
bet, ipse
onere Sig
bitrariâ

onnulli
 cretum
 fide da
 tenemur
 confel
 obstru
 de que
 ceptus no
 rtium ed
 utrom
 enignu
 ntur ali
 o tadem
 tis ratio
 Et qu
 atur di
 diu a se
 nim pe
 cReligi
 amq; So
 i non po
 em eff
 enim S
 lia part
 reci m
 a / seu
 bita

bitaria; & merito: magis enim
 reus est confessor, si revelat ea,
 quæ suæ fidei immediatè, com-
 missa sunt, quam alii, quibus ve-
 luti mediatè, & indirectè.
 4 His positis, triplex est in
 proposita dubitatione sententia
 Aliqui docent a teneri secreto
 solum naturali, alii b medio, alij
 secreto Sigilli omnes probabi-
 liter: sequere quam mavis. Pri-
 mam, quia pænitens concedens
 veniam colloquendi cum tertio
 de suo peccato, præsumitur ex-
 tra limites Sacramenti illud
 extrahere. Secundam, quia ejus-
 modi notitia oritur, tamquam à
 radice confessionis, sed ut mo-
 do diximus, afferens obliga-
 tionem mitioris pænæ. Terti-
 am, quia eadem notitia, quam
 alteriporrigit Confessarius (quã
 vis ex licentia pænitētis (est ea-
 dem quam ipse Confessarius ha-
 bet, ipse autem habet affectam
 tenere Sigilli, ergo, &c. Negari
 insuper

a Medina
 eod. de
 Conf. C.
 de his quæ
 sine Vasq.
 d. dub 2.
 n. 20 Di.
 an part. 2
 Tracti. t.
 alias 15 b
 84 Castr.
 de pen p.
 19 § 4. n.
 4 inclinab
 Coninch
 l. c. n. 40.
 § 50.
 b Henr.
 lib 6 c 20
 n 3 c Sua
 lib c. secb.
 4. n. 6.

Super potest pœnitentem per
eam licentiam velle sua peccata
à Sigilli favore repellere, immo
nolle est præsumendus: quia ne-
mo detrimentum suum velle pu-
tandus est.

§. IV.

*Ipsè Confessarius à pœnitenti
ante Confessionem
consultus.*

5 **I**am verò, ex occasione di-
ctorum illa emergit diffi-
cultas. An si pœnitens, sive pœ-
nitens, sive multò ante confes-
sionem aliqua de suis peccatis
communicet Confessori, ut ra-
tionem v. gr. addiscat mox exhi-
bendæ confessionis; an, inquam,
ea sub Sigillo sint contegenda.
Videntur contegenda non esse
quia pœnitens jam consultò et
tra confessionem, perinde ac
cum amico laico ageret, loquatur.

tur Adde hanc notionem, quæ sic Confessori affertur, non procedere ex confessione peracta, quo pacto probabile est ut modò dixi, secum ferre onus Sigilli, sub quo peracta est, sed ex facienda? quæ quia fortasse non fiet non potest communicare onus Sigilli, quod portet. Ita opinantur aliqui &

6 Verum alij et tum confessorum, tum laicum, cui ea communicatio fiat, Sigilli reos constituunt: si quidem ad dandam talem notitiam pœnitens movetur à vi confessionis, idque nocet is, qui eam accipit, ex quo infert Medina s̄ hunc sive confessorum, sive laicum, cui ad finem confessionis peragendæ communicatum est peccatum enorme, alias Prælato denuntiandum sub pœna excommunicationis; nec debere, nec posse denuntiare; quia contra Sigillum, quod fortius urget, peccaret.

d Suar
disp. 33.
Sec 4 n. 6.
Henr. lib
6. ca, 21 n
4 e Hag.
præc Eccl.
2. lib 6 ca.
6. n. 23.
Medin.
allat à Di
ana par.
5 tr. 11.
res 44.
s̄ Medin.
ibid.

7 Vtraque opinio est probabilis. Ego hanc posteriorem sequor libentius: tum quia magis Sacramento faver, tum quia nollē obligare prædictos ad denuntiandum: quo scilicet tutior aditus miseris pateat ad petendum consilium: id quod magis est bonum, quam quodcunque aliud: quod hac in re effugiammo secus valeat.

§. V.

Laicus Confessionem forte excipiens.

8 **D** Vbitatur secundo de eo qui consulto confiteatur Laico quem per errorem forte putet posse urgente necessitate, sacramentaliter absolventem si id fiat devotionis vel humilitatis gratia; Sigilli obligationem nequaquam parere, palam est.

Respondeo. Aliquis affirmat
 tunc exurgere obligationem Si- *g Hurtad*
 gilli. quia hic pœnitens jam mo- *de pan.*
 veur, licet cum errore, à confes- *disp. 120*
 sione instituta à Christo Aliqui *diff. 3.*
 negant, quia Christus Dominus *Præp.*
 non nisi confessioni Sacramen- *panqu. 11*
 tali, cujus ipse fuit Author, silen- *d 2 nu. 22*
 tium imposuit, et ea, quam quis *h Suar. li.*
 per eum errorẽ exhibet, ficta est *ca. sect. 2. n.*
 & neutiquam à Christo authore *2 Vasqu.*
 constituta, & utraque sententia *lib. 1. du.*
 probabilitatis metam attingit. *2. n. 2.*

9 Si quando quis pandit sua
 peccata coram vero Confessa-
 rio, sed multis ex necessitate
 præsentibus, ut accidit in tem-
 pestatibus, subitis invasionibus
 & cetera; (in quibus quidem es-
 ventibus ob tēporibus angustia
 etiã multis simul licet fateri pec-
 cata. quæ in illa turbatione pos-
 sunt, & per unicam illam formã
 absolvi: Ego vos absolvo, & cete-
 ra.] cum confessor, tum omnes
 præsentis ita arctantur obliga-
 tione

n. Fug.
præc. Ecc.
2. lib. 6.
c. 5 n. 1.

tione Sigill, ut n de auditis nec
cum alius, nec invicem secum
ipsis colloqui possint: id quod
ex hæctenus dictis quilibet faci-
li negotio colliget.

§. VI.

Scripta peccata legens.

o Coninch
d. dis 9 de
pendab §
v 5 sine
Castrop.
de pen. p.
19 § 4
n. 11
p Hag 1 c.
allatus à
Diana p.
3 tr 4.
ros. 112
q Sua Cou
Laym ap
Delug 1 c.
n 46 Bav

D Vbitatur Tertiò. An
qui inveniens forte pa-
pyrum, in qua sint alicujus pec-
cata descripta, quæ apparent
esse notata propter confessio-
nem sive exhibitam, sive exhibe-
ndam, ea (licet ut certum est
o cum peccato) legit, An, in-
quam, ex vi Sacramenti, tene-
tur ad silentium?

Respondeo. Aliqui p' tene-
asfirmant: Aliqui q negant. Re-
tio affirmantium est, quia illi
scriptura est internuncia pecca-
torum, estque sive inchoata
confessio, sive confessionem fa-

Etiam
dem
scrip
nesci
ad co
tenu
politu
negan
nec c
Sigilli
quia
choat
solum
confes
confes
riam
cander
iorem
turalis
quis a
qui se a
da præ
pari mo
de pecc
retur ad
modi no
Etiam

Nam gerens: nam propter ean- *tr. 4. de*
 dem rationem is, qui excipit *pen q. 1. o.*
 scripturâ confessionem amici *Navar.*
 nescientis scribere, eo modo se *Bonac. a-*
 ad confessionem præparantis: *lique a-*
 tenetur pariter (ut docet Præ- *pua Castro.*
 positus) r ad Sigillum. Ratio *l. c.*
 negantium [qui consequenter *r. Præp.*
 nec cognoscunt obligationem *de pœnit.*
 Sigilli in hoc Præpositi casu) est *qu 11 dub.*
 quia ejusmodi scriptio, ne in- *4 n. 34*
 choata quidem confessio est, sed
 solum materia præparata ad
 confessionem, nec est gerens
 confessionem, sed gerens mate-
 riam, quæ erat præparata ad
 eandem: non ergo inducit ma-
 iorem obligationem, quam na-
 turalis secreti: sicuti enim si
 quis audiret peccata alicuius,
 qui se alta voce ad ea confiten-
 da præpararet, vel alicuius, qui
 pari modo gratias Deo ageret
 de peccatis confessis: non tene-
 retur ad Sigillum; quia huius-
 modi notitia non habetur ex vi
 Sacra-

Sacramenti, sed vel præparationis ad illam, vel gratiarum actionis de eadem: & sicuti qui audiret matrem instituentem filiam v. g. septennem ad faciendam confessionem, vel interrogantem de iam facta, non obligaretur propter dictam rationem ad silentium sigilli: ita in casu nostro, &c. Vtraque sententia est probabilis.

CAPUT V.

De Sigillo Confessionis respectu eiusdem penitentis.

Contingit frequenter, ut confessatus velit de exceptis in confessione cum suo penitente tractare, queritur quatenus id eidem liceat. Quævis autem supponeremus certum non esse hac ratione sigillum frangi] & profecto plures cum Sanchez a frangi negant

a Sanchez.
li. 3. de ma
tri. 16.

b Apud
eund.

esto affirmant admodum pauci b
quia fractio Sigilli est fractio
secreti, secretum vero non fran-
git, qui cum eodem, qui secre-
tum commisit, loquitur, sed qui
cum alijs] quamvis, inquam, id
non esse certum supponeremus:
tamen conveniunt fere omnes,
ejusmodi locutionem cum eo-
dem, quia cedit in odium con-
fessionis, semper esse prohibita,

2. Porro tria tempora in du-
bium vocare possumus, an Con-
fessori liceat de auditis agere
cum suo pœnitente. Primò, An
statim post absolutionem. Secun-
do, An in alijs fortè consequen-
tibus Tertio, An ceteris tempo-
ribus extra confessionem. Quæ

*e Præp.
l. c. d
Henr de
pæn. libr.
6. c. 20 n.
7. quid-
quid di-
cat flagia.
l. c. n. 32*

3 Dico Primò, statim ab Ab-
solutione, licere. Ratio est, quia
moraliter judicatur durare ea-
dem confessio: sicut enim tunc
potest injungi pœnitentia, ex a-
libi dictis cur non & cetera expe-
diri,

paratio
m acti-
qui au-
em filia
iendam
rogan-
ligare-
nem ad
asu no-
entia est

Spectu

enter, ut
t de ex-
cum suo
æritur
t. Quæ
s cer-
one Si-
oplures
negant,
ello

diri, quæ ad bonum pænitentis
conducere iudicabuntur?

4 Dico Secundò, in aliis con-
fessionibus etiam licere; *f* quam-
vis enim sæpè non expediat,
quando nulla, vel modica sit ne-
cessitas, timeaturque de pæn-
tentis molestia: tamen, quia e-
iusmodi locutio est intra forum
Sacramentale, non est interdi-
cta. Audi Malderum. *g* Sicuti
quando extra confessionem pæ-
nitens de peccato, quod confes-
sus est consulit Confessarium,
jam satis ei dat licentiam de eo
loquendi, immo hoc ipsum re-
quirit ab eo; ita similiter, quan-
do statum animæ suæ exponit, &
de eo iudicari, & tractari vult
in secunda confessione; satis
censetur de necessariis ad bonum
nam confessionis directionem
Confessario tractandi secundum
potestatem facere; quod magis
locum habet, quando peccata
prioris confessionis sunt aliquo
mo-

f Præp.

lpc c. H. n.

lcv 7.

Delug. lc

sec. 5 n.

127 Gran.

de Sacra.

contr 7.

tr. 11 d 5

contr Hag

lc n 36

g Malde-

rus tr de

Sigillo c.

12 ap Dia

nam p 5

tra II

re. 10.

modo circumstantiæ peccato-
rum in secunda confessione ex-
pressorum. Hæc appositè Mal-
derus. Quæ confirmantur à
Præposito *h* ex praxi communi
etiam timoratorum Confessa-
riorum, qui rationabili ex causa
mentionem faciunt in præfenti
confessione eorum, quæ audi-
erunt in priore: immo aliquan-
do negant Absolutionem pæni-
tenti propter frequentem lap-
sum cognitum in alia confessi-
one: & denique: Quid adhor-
tamur Fideles, inquit, ut utan-
tur semper eodem Confessario
si hic debeat gerere se ac si nes-
ciret confessiones priores?

*h Præp.
do. m. 4.*

5 Dico tertio. Aliis tempo-
ribus à prædictis, hoc est extra
omnem rationem confessionis,
nunquam licet, sine venia pæ-
nitentis cum eodem loqui de
auditis in confessione. Ratio est
toties repetita, quia secus redde-
retur molestissima confessio.

6 Quan-

¶ Quando Confessarius extra confessionem petit à pœnitente colloquendi de rebus auditis potestatem, ut illum admoneat de re ipsi necessaria ad salutem: pœ-

In Methodo Conf. lib. 3. c. 8 § 4 nitens autem (utiq; peccando) neget ; an possit nihilominus Confessarius locutionem producere, & admonere, satis dictum est in superioribus. §

C A P V T VI.

An Cōfessor possit uti cognitione habita in Confessione

§. 1.

An id possit, si vel alii, vel complices peccati id advertant.

a Coninch

d. dis. 9.

dub. 4. n.

§ 4 & 55.

¶ CERTUM est nequaquam licet Confessario uti cognitione habita in cōfessione etiam ad mortem & evitanda

quand

quando alij, qui alias pænitentis peccatum ignorabant, grave quidpiam ex tali usu adversus ipsum suspicarentur: quia id esset ipso facto confessionem ostendere. Immo si Confessor duorum ex confessione unius cognovit alterum non confiteri integre; licet possit, & iuxta prudentiam debeat generatim interrogare, nunquid aliud peccatum habeat, vel simile quid; non potest *d* tamen ullum indicium suæ notitiæ præbere, sed *d* *Suar l. 1. c. 34 sec. 3* tunc absolvat, Deoque omnia *num. 5.* committat. ne scilicet pænitens aliquid de confessione alterius advertat.

2 Difficultas ergo solum, & & quidem gravis, hic superest quando id suspicarentur ij. qui alias sciebāt, socij v.g. peccati: ut, si Sacerdos sciat ex confessione unius complicis vinū Missæ veneno esse infectum, vel ipsum esse occidendum, seu lapidandum

eSuar. a-
liiq. quos
citatur se-
quitur Frag.
lc. 2. n. 5.

fConinch
l. c. dub 4
nu. 53. &
56 Bonac
de pen.

d. 5. q. 5.
sec. 5. p. 5.
n. 27. ci-
tant Re-
ginaldum
Onuph.

Henriq
See dist. 2
21 q. 2. art
2 ad 3 ge-
neraliter
loquentē
adeoque
etiam de

dum domo exit: poterit nē sacri-
desistere, & domi se cohibere,
hinc advertant complices con-
iurationem ad aures Sacerdoti
allatam ex confessione unius
ex ipsis fuisse.

3 Suarez ait non posse Sa-
crum omittere, nec se includere
domi; immò si sit in mortali a-
huc non posse: tunc enim se pro-
videat de contritione,

4 At Coninch fprobabiliter
esse, ait, posset, prout suæ vita
expedierit; idque etiam si pe-
nitenti ab aliis sociis mors, ve-
gravis mali periculum imminere
ret. Illa prior sententia est ma-
gis severa, quamvis magis Sa-
gillo favens; hæc posterior est
humanis rebus accommodatio
atque adeo magis excipienda.
Ratio autem esse potest, quia
aliud est factio ipso parefacere
peccatum, aliud est, simul
aliquo prætextu, facere seu
mittere aliquid, ex quo alii a-

unde
nem
conf
licitu
liquar
tum
nec
Non
dum a
cumsta
ac dice
fidia:
enim d
fidias;
cedere
lum pe
licet co
sijs h
P

unde scientes sumant occasio- *de nov. sociis Casp*
nem suspicandi peccatum esse *de pan p-*
confessum. Prius est omnino il- *19 §. 4 n-*
licitum, posterius licitum est a- *18 Laym-*
liquando, immo non raro debi- *lib 5. tr 6*
tum, cum non sit ulla detectio *c. 14 n, 2 n*
nec verbo, nec facto exhibita. *g Delug.*
Non placet autem Delugo, g *dis de pra-*
dum asserit idem esse in his cir- *23. sec. 5 v*
cumstantijs fugere Sacerdotem, *n. 113;*
ad dicere, Mihi paratae sunt in- *g Delug.*
sidia: non placet, inquam, hoc *dis de pra-*
enim dictum per se significat in- *23. sec. 5 v*
sidias; at fuga, cum possit pro- *n. 113;*
cedere ex varijs capitibus, so- *g Delug.*
lum per accidens; ratione sci- *dis de pra-*
licet cognitionis aliunde à so- *23. sec. 5 v*
cijijs habitae, significat idem *n. 113;*
peccatum insidia-

rum.

Bb

SII

§. II.

*An uti Confessarius dicta cognitione
possit, quando solus pœni-
tens advertit*

HÆc est gravissima, & in-
quæstio, ad quam solvendam
præmitto, triplicis generis esse
actus pœnitenti ingratos, quos
Confessarius ex vi cognitionis
habitæ in confessione possit ex-
ercere. Primi, qui versantur cir-
ca personam pœnitentis & qui-
dem spectantes ad justitiam pu-
nitivam, vel commutativam. Ut
pœnitentem castigare: tollere
jus ipsi acquisitum: struere
insidias, ut pœnitens in delicto
audito deprehendatur, negare
debitum pecuniæ, &c. Secundi
qui versantur circa ejusdem per-
sonam, sed spectantes ad justitiam

tiam
cordi
negar
cum n
nitas,
explor
sent;
se amo
tinetur
mento
alium
peccat
rem, m
loqui:
pe non
nitum
mo exp
ministr
charisti
monio,
contrah
excom
tera sim
circa p
cas, Te
omnes,

tiam distributivam, vel misericordiam, aliamve virtutem: ut negare suffragium liberum ei, cum non negares, si ejus indignitas, vel peccata in confessione explorata tibi nequaquam fuisset; tollere ab eo officium ex se amovibile, quando ab ipso retinetur cum animæ suæ detrimento: ablegare pœnitentem in alium locum, ubi degeret absq; peccato: se illi ostendere se viorem, minusque gratè cum eodem loqui: ejusdem inopiæ datâ stipem non opitulari: famulum cognitum ex confessione furem, domo expellere: Sacramenta non ministrare, non porrigere Eucharistiam, non assistere matrimonio, quod pœnitens nulliter contraheret: non colloqui cum excommunicato vitando, & cetera similia, quæ exercentur circa personas singulares, & certas, Tertij generis sunt actus omnes, qui non exercentur verè
circa

circa personam pœnitentis, licet
 contra ipsam aliquando recur-
 rant, ut vigilantius Confessa-
 rium custodire res suas: seruo
 furi, pecuniam vel arcæ claves
 non committere: Superiorem
 claudere fores, unde idem scivit
 ex confessione aliquem de nocte
 furtim exire; Sacerdotem se
 domi continere, vel Missam
 non celebrare, quia in confes-
 sione scivit insidias, & similia:
 quæ communiter consueverunt
 esse positiones alicujus impe-
 dimentis, quo posito pœnitens
 absque suo aliquo extrinseco in
 commodo impeditur, quo minus
 in peccatum ruat.

*a Delugo
 de pœn. d.
 22. sec. 5.
 n. 102*

2 Consultò autem Dixi
 (actus pœnitenti ingratos)
 Confessarius enim propter fi-
 duciam v. g. qua cum ipso pœ-
 nitens se gessit, omnia sui ani-
 mi interiora, graviaque pecca-
 ta detegendo: poterit a eodem
 ostendere signa amoris, benignè
 ex.

excip
 &c.
 adver
 posita
 quia e
 mus, i
 locuti
 lum co
 action
 unde
 meatu
 deles a
 allicie
 rentur
 3 H
 primi
 licere,
 quia f
 confess
 illam c
 posse. N
 Iudicib
 terroga
 stituit,
 est, au
 initium

excipere, beneficia conferre,
&c. quamvis idem pœnitens
advertat, hæc fieri propter ex-
posita in confessione. Ratio est,
quia ex una parte, ut supra vidi-
mus, non est fractio Sigilli col-
locutio cum eodem, qui Sigil-
lum commisit: & ex alia, illæ
actiones non sunt ipsi ingratae,
unde confessio fieri odiosa ti-
meatur, sed gratissima, unde Fi-
deles ad confessionem potius
alliciendi esse cum fructu spe-
rentur.

3 His positis, certum est ob
primi generis actus numquam
licere, sine licentia pœnitentis:
quia satis odiosa redderetur
confessio, si sciretur propter
illam, contra subditos procedi
posse. Nam propterea si quis ex
Iudicibus contra subditum in-
terrogavit testes, processum in-
stituit, vel quid simile aggressus
est, atque appareat hos actus
initium habuisse à noitia,
quand

b Docto-
res mox
citandi.

quantumvis tenui, habitâ in confessione; omnes ejusmodi actus; utpote invalidi, rescindi ab eodem, & à quocumque alio iudice, qui id resciscet, omnino debent c

4 Iam vero de actibus secundariis, & tertij generis simul sumptis, est duplex sententia. Prima multorum a concedentium Confessario utriusque generis actus: quando unus ipse penitens cognoscit, cum ad hos actus peragendos moveri ex auditis in confessione. Ratio est, inquit; quia ex una parte non est frangere Sigillum colloquii cum eo uno, qui tibi rem communicavit; & ex alia penitens, cum non habeat jus absolutum ad eas actiones: illi nulla fit iniuria, si eæ negeantur. Bipartitos deinde hos Doctores invenio. Plures enim sentiunt, quando quidem Confessarius potest, debere interdum exercere eas actiones.

Henriq. lib. 6. de pen c 20. § 3 Sa V. Conf. nu. 31.

Apud Sanc mox citand.

Apud eundem

acti
ind
suffr
cran
retur
ri, cu
to au
ligati
miru
debet
diffic
Sigill
§ Sec
rum n
allata
Fidel
qua se
rium f
ac si
subdit
gare f
Sacran
se dom
vitand
6 T
duas se

actiones, atque adeo amovere indignum ab officio, non ferre suffragium, non ministrare Sacramenta, &c, ne scilicet cooperetur, cum possit non cooperari, cum peccato pœnitentis Multo autem plures *f* eiusmodi obligationi refragantur: quia nimirum nullus hominum cogi debet, ut utatur remedio tam difficili, & periculoso fractionis Sigilli.

f Apud
eundem

¶ Secunda sententia est aliquorum negantium. Ratio est toties allata, nempe, ne sic in odium Fidelium incidat confessio. Ex qua sententia sequitur, Confessarium se debere gerere prorsus, ac si nihil audisset, nec posse subditum ab officio amovere: negare suffragium, eleemosinam, Sacramenta, claudere fenestram se domi continere ad insidias vitandas, &c.

¶ Thomas Sanchez ubi has duas sententias, retulit, sic addit

Bb

¶ Quid

*Sanc lib
3. matr. d
36 n 4. Vi
de etiam
Fag. F. c.
cl. præc
lib. 5 c. 3.
à n. 4.*

Quid dicendum in re tam du-
bia? Pro priori enim sententiâ
militant authoritates tot, tan-
torumque virorum (numera-
verat enim ad triginta quinque
S. Thomam, Scotum, Sorum,
Suarez, aliosque & fortissimas
rationes, quare negari non po-
test esse probabilissimam. Verum
multo mihi magis semper pla-
cuit, & modo placet posterior
sententiâ, quæ non pænitendis
nititur fundamentis, &c. Hæc
Sanchez.

*In Coninch
d. 9 dub. 4
n 67 & 68
Cast. de
pæn p 19.
§ 3 n. 18
Sanc l. c.
si attente
legat.*

7 Ego cum Coninch h alijs
que puto distinguendum esse de
prædictis actibus, atque asse-
rendum, non posse exerceri a-
ctus secundi generis, actus ter-
tij generis posse. Ratio est ea-
dem moderatoriesque proposita;
sed quia Doctores utriusque
sententiæ actus secundi, & ter-
tij generis minus distinxerunt;
minus recta hætenus, nisi
si quid me fallit, inducta est.

Induci autem in hunc modum potest.

Si concedantur actus secundi generis, redditur maximè odiosa confessio, non vero, si concedantur tertij generis actiones: ergo has licebit exercere non illos. Antecedens probatur Facile retraherentur Fideles à Sacramento pænitentia, si sci- rent posse quemlibet, propter audita in illo foro, amoveri ab officio, carere suffragio, quamvis libero, repelli ab Eucha- ristia, privari communicatione cum alijs, & similia ingrata, quæ sunt actiones secundi generis. *i De hoc*
At nemo ab eadem retrahetur, *vidi su-*
seu certè retrahi præsumetur ea *pram*
de causa, quod scilicet, quis *Meth-*
melius custodiat res suas, clau- *Conf. 136*
dat fenestras ad impedienda *6 § 2020*
peccata, mortem effugiat, & si-
milia, quæ sunt actiones tertij
generis; cum ad hæc is idem
pænitens, cui verè surgere à

peccato per p̄nitentiam intendit; cooperari pro suo modo tenetur: unde huiusmodi actus non quidem ingrati, rite p̄nitenti, sed gratissimi esse censendi sunt. Erubescencia autem nulla ipsi orietur prudenter: quia cum tertij generis actiones non exercentur circa eius personam singularem, ut diximus; potius à Confessario utente tamen iure suo) ad se advocat pudorem illum; quam Confessor eodem pudore p̄nitentem afficit.

1 Decretū

Clem. 8.

annos 94

26 Maii

8 Instas, at Clemens Octavus generaliter interdicit eiusmodi usum Tam Superiores, inquit, pro tempore existentes quam Confessarij, qui postea ad superioritatis gradum fuerint promoti, caveant diligentissime, ne ea notitia, quam de aliorum peccatis in confessione habuerunt, AD EXTERIOREM GUBERNATIONEM

TIO

TIONEM utantur. Nec ab-
 simile est Decretum Reverendissimi Decretum
 Patris Generalis in Societatis *Clare*
 Iesu pro suis Tametsi ait, non *diu Ae-*
 delint Doctores, qui notitia per *quavivae*
 confessionem habita, salvo Si- *Gener. 2.*
 gillo Confessarii, uti nonnum- *quod Cast.*
 quam, licere sentiant; Nostros *l. 2 n. 10.*
 tamen eam doctrinam sequi non
 expedire judicamus. Quare ca-
 veant diligenter **SVPER I-**
ORES, ne vel ipsi, vel No-
 strorum aliqui eam usquam in-
 troducant: privatim, aut pu-
 blice doceant: nec ea nisi for-
 te de penitentis licentia, ullo
 modo utantur: sed ita se gerant
 in omnibus casibus Confessarii; *n. Hurt. de pen.*
 ac si in confessione nihil peni- *de pen.*
 tus audivissent. *dis. 12. dis.*
 Respondeo, hoc Decretum *9. Prop.*
 Clementis, quod non *nad omnes de penit.*
 Confessarios, sed ad eos, qui *qu. 11. d.*
 Superiores sint vel deinceps e- *7. 33. cit.*
 runt, dirigitur. solum prohibet
 id, quod alias iure divino pro-
 hibi-

*Suar. de
pen d 33,
cit. sect. 7
n. 9
Laym.
lib 5 tr. 4
c 14 n. 23
in fine.*

no prohibitum erat: id est actiones primi, & secundi generis, non verò tertij, ut etiam colligi potest ex Coninch, & Castrop & Sanchez locis citatis, qui scripserunt post dictum Decretum, & tamen nostram opinionem à probabilitate non deiciunt. Ratio autem est, quia hæc tertij generis actiones nullo modo pertinent ad EXTERIORUM GUBERNATIONEM personarum: cum per has, circa personas singulares, nihil discernatur.

Decretum insuper R. P. Generalis Societatis Iesu, quod ad Superiores, ut invigilent. non verò ad subditos dirigitur: eodem modo illas vetat, non hæc tertij generis: quia cum hæc neminem sigillatim tangant, sintque communiter peccatorum impedimenta, easque non prohibuit Clemens VIII. cui se conformem ipse reddere voluit: non

erat ratio, quamobrem has prohiberet.

CAPVT VII.

Expediuntur quædam circa
Vlum prædictæ noui-
tæ.

§. I.

*An possit quis simulatum Confesso-
rem respuere.*

A Dea, quæ hætenus do-
cuimus, expedienda,
adhuc dubitatur primo. Quid
faciam ego Confessarius, si
is, cui peccata mea aperire, tan-
quam Confessario consuevi,
nunc confiteatur ipse mihi, de-
tegarque se non esse Sacerdo-
tem, possumne ad illius pedes
amplius non accedere, ipso ad-
vertente, me ad hoc moneri ex vi

confessionis eius? Respondeo
 Possum *p* quia hæc omissio re-
p Sanch. d ducitur ad actiones tertij gene-
2. 10. n. 5. ris; per illam enim nihil in pæ-
 nitentis personam exerceo, sed
 negativè me habeo,

II Quid si ex hac omissione
 suspicentur malum de Sacerdo-
q Delugo te; Respondeo, Tunc poteris, &
loco cit. se. ex Delugo *q* debebis alteri se-
n. 105. riò confiteri; huic autem, ne il-
r Fag. lum prodas, confitearis solum
præc Ecc. exterius. At Fagund. *r* docet, &
2. lib 6. c. posse & non debere, quia hæc o-
§. n. 2. missio ostensiva delicti ex se non
 est. Verum si alii aliàs scièbant
 illum non esse Sacerdotem; pla-
 cet mihi sententia hæc posterior
 Fagund. propter rationem à no-
 bis expositam supra §. 1. num. 5.
 At si ignorabant, placet senten-
 tia prior Delugo, quia tunc verè
 ejusmodi omissio videtur esse
 manifestativa delicti, iuxta ea;
 quæ diximus cit. 1. nu. 2.

§. II.

An possit respui penitens sollicitans.

23 **D** Vbitatur Secundo, si
vocer ad audiendum
penitentem, à quo timeo, ne in
peccatum inducar, idque solum
ex eius præcedenti confessione
noscam; possum nè ad illum non
adire, si vel ipse rem advertat,
vel alii contra ipsum aliquid
suspicientur? Respondco, possum
immo non obligor non adire;
quia si penitens ad peccatum in
confessione sollicitat, iam illa
nec est confessio, nec Sigillo
subjacet; quod si alios casus ef-
fingas, vide eos apud doctores
citatos, sunt enim fere
Metaphysici.

§. III.

De Pœnitente impœnitenti.

14 **D** Vbitatur Tertiò, si vo-
ceris à pœnitente ; qui
bis, ter, pluries noluit tollere
occasionem v. gr. proximam,
potesnè effugere, si ipse id ad-
vertat, vel alij de ipso aliquid
conijciant.

Respondeo, si tecum confessus
est ut confessionem simularer, &
in bona existimatione apud alios
haberetur; potes effugere, quia
illa non fuit confessio, sed si-
mulatio. Verum si fuit vera con-
fessio animo se adjuvandi, non
potes non ire, si alij malum de
pœnitente suspicentur. Fuit e-
nim illa Sacramentalis, licet in-
choata confessio, Sigillum se-
cum trahens.

15 Quod si non a liij, sed ipse
solum id advertat, non video in

in te obligationem eundi : quia
 ex una parte non est revelare, si
 eandem ei committas, à quo re-
 cepisti, ut toties dictum est: & ex
 alia propter similes negationes,
 non retraherentur à confessione
 fideles, immo magis ad eam
 cum debita dispositione facien-
 dam excitabuntur. Favet insu-
 per alia ratio, quia tu meritò ne-
 gas, ut penitens à sua contuma-
 cia resipiscat: sicuti meritò, pro-
 pter eandem rationem eundem
 aliquando non absolvis.

§. IV.

*De sciente in Confessione Ecclesiam
 esse pollutam*

16 **D**ubitatur quartò, An si
 sciat ex confessione Sa-
 cerdos Ecclesiam esse pollutam,
 possit in illa celebrare, adver-
 tente id penitente, vel alijs, &c.
 Respondeo. Si ex omissione saa
 criæ

crificii aliqua notitia peccati
quoad alios, vel aliquod pæniten-
tenti damnum timeatur: poterit
rit, & consequenter, iuxta super-
ius dicta debeat celebrare; quod
fortius est vinculum Sigilli, quam
violata Ecclesiæ. At si nullum

[Delug. 1. c. nu. 124.] detrimenti, vel notitiæ pericu-
lit, non poterit celebrare, ex De-
lugo; *[* quia urget præceptum
de non celebrando in loco vio-
lato, & non urget præceptum
Sigilli, cum nullum pericu-
lum damni, nec evulgationis

t Bonac. de pæn. d. 5 q 6 sect 5. par. 4. num. 23.] esse supponamus. At poterit ce-
lebrare ex Bonacina: quia Ec-
clesia non præsumitur velle ob-
ligare Sacerdotem ad non cele-
brandum, quando ex sola con-
fessione novit locum esse pollu-
tum: siquidem Ecclesia semper
velle favere Sigillo credenda est.
Utrumque probabile.

17 Quid si solus pænitens
advertat? Non posse celebrare
probabiliter decernit Delug.

quia eiusmodi omisio, respectu eiusdem penitentis, non est u *Delugo*
revelatio, ut sæpè diximus: & ex *loco cit.*
alia parte non est actio circa peculiarem penitentis personam, nec rationabiliter ipsi ingrata: imò Confessarii onus (inquit) si iudicet se profuturum, nec sit suum grave incommodum monere etiam alios, ut nec ipsi celebrent. Verum ex ratione modo dicta à Bonacina, addita ea, quæ dicta est §. 2. num. 4. fine, consequitur posse celebrare, nec ad prædictam monitionem obligari, id quod certè ut probabiliter deductum, amplecti sine dubio possumus.

CA.

CAPVT VIII.

*Cuiusnam suspicionis periculum
contra pœnitentem, ex vi Si-
gilli prohibetur.*

Dictum est sæpè in præ-
dentibus, cavendum esse
se, ne detur ulla suspicandi oc-
casio contra pœnitentem. Or-
currit scrupulus, an id de omni
quamvis levi suspicione, intelli-
gendum sit?

Hac de re sic prudenter dis-
crit Delugo *a* Intelligitur de sus-
picione probabili, non verò de
conjecturis, etiam levibus, quæ
malitiosi, & nasuti facilè faciunt.
Ita Palatius, S. Tho. Scotus, Ma-
dina, alijq; quod videtur etiam
in praxi observari; esset enim
rè impossibile omnem suspicandi
di occasionem indirectam omni-
bus auferre. Facilius autem elu-
cufantur occasiones negativæ
quam positivæ v. g. si uni pœ-

*x Delugo
d. 23. sect. 5
n. 406*

renti, propter ejus puritatem,
Confessarius majora benevolen-
tiae signa ostendat, quam aliis;
his enim sua, ut supponimus o-
stendit, quamvis non specialia,
Adverte etiã in aliqua materia,
propter ejus qualitatem, & gra-
vitatẽ, non reputari levem suspi-
cionẽ, quã aliã fortasse levis es-
set. v. g. quaecunq; occasio dare-
tur marito, etiam levis, suspicã-
di adulterium uxoris suã, esset
gravissimẽ contra Sigillum, quia
nimis difficilis redderetur ex
tali periculo. Hæc ille.

CAPVT IX.

Præp.

de pen. q.

II. d. 2. n.

18. & d. 4

n. 39. Cast.

de pen. p.

19 §. 1. n. 2

Bonl. opus

n. 1 & 4.

De culpa, & pena frãgentis Sigillum

Quantum ad culpam. In
fractione Sigilli tria
peccata cõmitti possunt. Primò
contra Religionem, seu reveren-
tiam debitam Sacramentò. Se-
cundo, contra justitiam, vel

Cha-

catem si quid detegatur, unde
 quis notetur infamia. Tertio
 contra fidem datam, seu secre-
 tum naturale, si res erat oc-
 culta. Primum semper est mor-
 tale. Secundum, & tertium
 tunc sunt venialia quando infam-
 ia, vel infidelitas est in re levi-
 secus sunt mortalia, cum obli-
 gatione restitutionis famam
 damnique secuti.

b Apud
 Dian. p. 5
 ar. 5 res. 8
 c Sa v.
 Conf. n.
 24. in
 imp. ge-
 nuina.

d Ledes.
 ap. Dian.
 ib. e Sorus
 apud eum.
 dem.

f Coninch
 d. 9 de
 pen. du.

g. n. 70.
 Dian p. 5
 Tr. 11. res
 51 aliique

2 Dixi (primum semper est
 mortale) materia enim Signi-
 parvitatem non habet, ex om-
 nium ferè b sententia Solum in-
 venio Sa, c cui ex parte favet Le-
 desma d & Sorus e sic dicentes
 Revelare aliquid leve confes-
 sionis, modo sit peccatum, quod
 dam putant esse mortale, quod
 mihi durum videtur.

3 Quantum ad pœnam, Ne-
 la nunc pœna confessione par-
 facienti est in iure lata: f Solum
 in cap Omnis uniusque sexus
 pœnitentia dicitur: Revelare
 det

debet deponi à Sacerdotio, & in
tractum Monasterium detrudi.
Quæ cum sit pæna ferenda, ei,
quis non nisi post Iudicis sen-
tentiam, subiacebit: atq; hæc
quidem pæna; quæ certè est or-
dinaria, uni Confessario impo-
nitur, si hac in re delinquat, ce-
teris erit extraordinaria à Iudi-
ce, pro qualitate criminis,
taxanda, ut in superioribus
c. 4. num 5. insinua-
vimus.

F I N I S.

IN-